

Pljučca so azbestna, za delo pa je zdrav

Evgen Jug deli usodo mnogo azbestnih bolnikov iz Anhovega
Ima poklicno bolezen, a da lahko vseeno dela s kemikalijami

IZTOK UMER

iztok.umer@slovenskenovice.si

KANAL »Ne morem se otrestiti občutka, da smo občani, ki smo poklicno zboleli za azbestozo, deljeni na dve kategoriji, da pri odločitvah o priznanju pokojninskega statusa komisije na zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje merijo z dvojnimi metri, prav tako delovna sodišča, ki odločajo o pritožbah prizadetih. Če se nanje obrneš kot posameznik, je to enako kot boj z mlini na veter; pretehta le mnenje sodnega izvedenca. Sicer sem vesel mnenja sodne izvedenke **Marijete Terčelj Zorman**, da moja **poklicna bolezen** ne napreduje in da delo avtoličarja zaradi uporabe kemikalij nikakor ne bi smelo vplivati na nastanek rakastega obolenja na pljučih ali plevri,« se usodi zahvaljuje 46-letni **Evgen Jug** iz Seniškega Brega, vasi na severozahodnem bregu Banjške planote, vendar v tožbi nadaljuje: »To pa je osnova, da je delovno sodišče v Ljubljani odbilo mojo pritožbeno zahtevo za invalidsko upokožitev. Če zdravničina ugotovitev in odločitev delovnega sodišča držita, ju takoj podpišem. Dela se ne branim, ne bi pa rad končal kot oče ali moji sodelavci v anhovskem Salonitu.«

Že načeta pljuča

Evgen Jug je pred dnevi dobil odločbo ljubljanskega delovnega sodišča, da je njegova zahteva za invalidsko upokožitev neutemeljena, z drugimi besedami – zavržena. Kot nam je izpovedal, je v cementarni Salonit Anhovo delal dvanajst let, tri leta v proizvodnji, kjer je bil v neposrednem stiku z azbestom, devet let pa je bil vzdrževalec. Leta 2003 mu je bila priznana poklicna plevropulmonalna azbestoza. Že leta 1996 je zapustil anhovsko podjetje in doma odprl avtoličarsko delavnico. Seveda se ni zavedal, kako lahko razredčila, laki in druge kemikalije vplivajo na njegova že načeta pljuča. »Delavnico sem kot samostojni podjetnik odprl v soglasju z vsemi potrebnimi dovoljenji, kar pomeni, da so zeleno luč na obrt dale vse pristojne inšpekcijske službe. Pet let po odprtju delavnice sem začutil prve bolečine pod prsnico, med delom sem začel težje dihati, imel sem napade suhega kašlja. Težave z dihanjem so se samo stopnjevale, zato sem

tudi zaradi osnovne diagnoze o poklicni bolezni vložil vlogo za invalidsko upokožitev. Komisija na novogoriškem zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje jo je zavrnila, zato sem se odločil za pritožbo na delovno sodišče,« nam je svoje tegobe razložil Jug. Na ljubljanskem delovnem sodišču so obravnavo prestavili do prejema zdravniškega izvedeniškega mnenja.

Očeta pokopal rak

»Prestal sem vrsto laboratorijskih testov in analiz. Sodna izvedenka **Marijeta Terčelj Zorman** je v svojem mnenju, ki je vplivalo na odločitev delovnega sodišča, avtoritativno zapisala: 'Po anemnezi, kliničnih pregledih in testov ugotavljam, da gre za normalno funkcionalno stanje kardiovaskularnega sistema in v času odkrite poklicne plevropulmonalne azbestoze do leta 2009 ni nobenega napredka bolezni. Menim, da je Evgen Jug zmožen za delo na mestu varjenja, avtoličarstva in popravila vozil, seveda z vsemi zahtevanimi varnostnimi ukre-

pi na delovnem mestu.' Ker gre za mnenje sodne izvedenke, se torej na odločitev delovnega sodišča nimam možnosti pritožiti. V svojem mnenju zdravnica celo navaja, da bi bilo treba v delavnici opraviti tako imenovane biološke analize vpliva kemikalij, ki jih pri svojem poklicu uporabljam. Pred izdelavo izvedeniškega mnenja je dobila vso strokovno analizo vplivov lakov, razredčilcev in drugih kemikalij,« razlaga Jug in dodaja, da je večina njegovih mlajših sodelavcev v Salonitu na podlagi povsem iste diagnoze in anemneze že upokojenih.

Ironično pripominja, da je tudi njegov oče, ki je 33 let delal v Anhovem, zbolel za poklicno azbestozo in umrl za pljučnim rakom v častitljivi starosti 74 let, vendar z velikimi bolečinami. Ko ga je po težavah z dihanjem pripeljal v šempetrsko bolnišnico, je internistični zdravnik dejal, da je zdrav kot riba, hospitalizirali pa so ga šele po Evgenovem posredovanju. ■

Mnenja po nalogu naročnikov?

Na račun zdravnikov v komisijah zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje je kritičen tudi predsednik Zveze sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije **Bojan Goljevšček**: »Imamo grozljiva mnenja, ki jih podajajo izvedenci, na katera se pozneje oprejo pristojna delovna sodišča. Azbestne bolnike obravnavajo kot normalne zdrave ljudi. Občutek imam, da ti zdravniki ravna po navodilih Zpiza in delovnih sodišč, ki so naročniki izdelave izvedenskih mnenj,« je izjavil Goljevšček.

Stran / Page: 2

Doseg / Reach: 318000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 627 cm2

2 / 2

Azbest v EU strogo prepovedan

Azbestoza, za katero trpi več sto obolelih iz Anhovega, kjer je dolga desetletja obratovala Tovarna salonita, je progresivna neozdravljiva bolezen. Pri človeku, ki dlje vdihuje drobne prašne delce in azbestna vlakna, se pljučno tkivo spremeni v togo, kar otežuje dihanje in prekrvavitev pljuč. Azbest, iz katerega so v Salonitu izdelovali cevi, strehe, salonitne plošče, je škodljiv zaradi svoje strukture v obliki iglic, ki se zabadajo v pljučne membrane in tam povzročajo spremembe. Bolezen se lahko pojavi po desetih letih izpostavljenosti azbestu. Nekateri bolniki so zboleli in umrli za rakom na pljučih in črevesju. Danes je v Evropski uniji prepovedana uporaba azbesta.

Pravilna zaščita pri ravnanju z azbestnimi materiali
(FOTO: IGOR ZAPLATIL)

Bojan Goljevšček, predsednik Zveze sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije (FOTO: KATJA ŽELJAN)

Evgen Jug v svoji avtoličarski delavnici v Senišnem Bregu (FOTO: IZTOK UMER)

Po Sloveniji še vedno vidimo take prizore, čeprav je azbest prepovedan. (FOTO: MAVRIC PIVK)